

S P O R A Z U M
IZMEĐU
UKRAINE
I
BOSNE I HERCEGOVINE
O
UNAPREĐENJU I RECIPROČNOJ ZAŠTITI INVESTICIJA

Ukraina i Bosna i Hercegovina, u daljem tekstu: "Ugovorne strane",

U želji da prošire i ojačaju ekonomsku saradnju između dvije države na osnovama ravnopravnosti i uzajamne koristi,

Sa namjerom da stvaraju i održavaju povoljne uvjete za veće investiranje investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane,

Uvidjevši da će unapređenje i recipročna zaštita takvih investicija po ovom Sporazumu doprinijeti stimulaciji poslovne inicijative i povećati ekonomski prosperitet objiju država,

Sporazumjele su se kako slijedi:

Član 1. Definicije

U svrhu ovog Sporazuma:

1. Izraz "investicija" će označavati svaku vrstu sredstava investiranih u svrhu stjecanja ekonomske koristi ili u drugu poslovnu svrhu od strane investitora jedne Ugovorne strane na teritoriji druge Ugovorne strane u skladu sa zakonima i propisima ove druge i posebno će, mada ne isključivo, uključivati:
 - a) pokretnu i nepokretnu imovinu, kao i bilo koja druga imovinska prava kao što su hipoteke i retenciona prava ili druga sredstva obezbjeđenja;
 - b) udjele, dionice i bilo koji drugi oblik učešća u kompanijama;
 - c) potraživanja novca ili bilo kojeg izvršenja koje ima ekonomsku vrijednost;
 - d) prava intelektualne svojine kao što su autorska prava i njima srodna prava, patenti, industrijski dizajni, trgovački znakovi, trgovačka imena i know-how;
 - e) poslovne koncesije date zakonom ili po ugovoru, uključujući koncesije za istraživanje, uzgajanje, ekstrakciju i eksploataciju prirodnih resursa.

Bilo koja kasnija promjena oblika u kojem su sredstva investirana ili reinvestirana neće utjecati na njihov karakter kao investicija, pod uvjetom da je takva promjena u skladu sa zakonima i propisima Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena.

2. Izraz "investitor" će označavati:
 - a) u odnosu na Ukrajinu:
 - (i) fizičko lice koje ima status državljanina u skladu sa zakonom Ukrajine;
 - (ii) svaki subjekt koji je osnovan i priznat kao pravno lice u skladu sa zakonom Ukrajine, kao što su korporacije, firme, asocijacije, fondacije ili bilo koja slična organizacija koja ima pravo da vrši ekonomske aktivnosti u skladu sa zakonom Ukrajine.
 - b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu:
 - (i) fizičko lice koje uživa status državljanina Bosne i Hercegovine prema zakonu na snazi u Bosni i Hercegovini, ako to lice ima prebivalište ili glavno mjesto poslovanja u Bosni i Hercegovini;
 - (ii) pravno lice osnovano u skladu sa važećim zakonima u Bosni i Hercegovini čije se registrovano sjedište, centralna uprava ili glavno mjesto poslovanja nalazi na teritoriji Bosne i Hercegovine.

3. Izraz "prihod" će označavati iznos dobiven od investicije u određenom vremenskom periodu i posebno, mada ne isključivo, uključuje rojalitete ili licencne naknade, profite, kamatu, dividende, prihode od kapitala, honorare i druge naknade.
4. Izraz "teritorija" će označavati:
 - a) u odnosu na Ukrajinu: teritoriju pod suverenitetom Ukrajine i more i podmorske oblasti nad kojim Ukrajina, u skladu sa međunarodnim pravom, vrši suverenitet, suverena prava ili jurisdikciju,
 - b) u odnosu na Bosnu i Hercegovinu: svu kopnenu teritoriju Bosne i Hercegovine, njeno teritorijalno more, svu površinu i podzemlje i zračni prostor iznad, uključujući bilo koju pomorsku oblast smještenu iza teritorijalnog mora Bosne i Hercegovine, koja jeste ili može u budućnosti biti, prema zakonu Bosne i Hercegovine, a saglasno međunarodnom pravu, označena kao područje unutar kojeg Bosna i Hercegovina može vršiti prava u odnosu na morsko dno i podzemlje i prirodne resurse.

Član 2.

Unapređenje i zaštita investicija

1. Svaka Ugovorna strana ohrabrivat će i stvarati povoljne, stabilne i transparentne uvjete za investitore druge Ugovorne strane da investiraju kapital na njenoj teritoriji i dopustit će takve investicije u okviru svojih zakona i propisa.
2. Investicijama investitora bilo koje Ugovorne strane bit će u svako doba odobren pošten i pravičan tretman i uživat će punu zaštitu i sigurnost na teritoriji druge Ugovorne strane. Nijedna Ugovorna strana neće ni na koji način, nerazumnim ili diskriminatorским mjerama, ometati proširivanje, upravljanje, održavanje, korišćenje, uživanje ili raspolaganje, na svojoj teritoriji, investicijama investitora druge Ugovorne strane.

Član 3.

Nacionalni tretman i Tretman najpovlaštenije nacije

1. Svaka Ugovorna strana će na svojoj teritoriji odobriti investicijama i prihodima investitora druge Ugovorne strane tretman koji ni u kojem slučaju neće biti manje povoljan od onog koji odobrava investicijama i prihodima svojih vlastitih investitora ili investicijama i prihodima investitora bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne strane.
2. Nijedna Ugovorna strana neće na svojoj teritoriji podvrgnuti investitore druge Ugovorne strane, u pogledu njihovog proširivanja, upravljanja, održavanja,

korišćenja, uživanja ili raspolaganja njihovim investicijama, tretmanu manje povoljnom od onog koji pruža svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne strane.

3. Odredbe stavova 1. i 2. ovog člana nisu sačinjene tako da obavezuju jednu Ugovornu stranu da na investitore druge Ugovorne strane proširi korist bilo kojeg tretmana, prednosti ili povlastice koji rezultiraju iz:
 - a) članstva ili pridruživanja bilo kojoj postojećoj ili budućoj zoni slobodne trgovine, carinskoj uniji, ekonomskoj uniji, zajedničkom tržištu ili sličnom međunarodnom sporazumu u kojem je Ugovorna strana članica ili može postati članica;
 - b) sporazuma o izbjegavanju dvostrukog oporezivanja ili bilo kojih drugih aranžmana koji se u cijelosti ili većim dijelom odnose na pitanja oporezivanja.

Član 4. Nacionalizacija i eksproprijacija

1. Investicije investitora bilo koje Ugovorne strane neće biti nacionalizovane, ekspropisane ili podvrgnute rekviziciji ili mjerama koje imaju isti efekat kao i nacionalizacija ili eksproprijacija (u daljem tekstu: "eksproprijacija") na teritoriji druge Ugovorne strane, izuzev u javne svrhe koje su povezane sa unutrašnjim potrebama i po propisnom pravnom postupku, na nediskriminatorskoj osnovi i uz brzu, adekvatnu i efektivnu kompenzaciju.
2. Takva kompenzacija će predstavljati pravičnu tržišnu vrijednost pogođene investicije neposredno prije eksproprijacije ili prije nego predstojeća eksproprijacija bude javno poznata na takav način koji utiče na vrijednost investicije, zavisno od toga šta je ranije. Kompenzacija će uključivati kamatnu stopu na bazi 6 mjesečnog LIBOR-a za valutu u kojoj je investicija izvršena, od datuma eksproprijacije do datuma isplate. Kompenzacija će biti plaćena u slobodno konvertibilnoj valuti i učinjena prenosivom bez odlaganja u zemlju koju su odredili odnosni tražioci.
3. Pogođeni investitori bilo koje Ugovorne strane imaju pravo, prema zakonu Ugovorne strane koja vrši eksproprijaciju na hitno preispitivanje, od sudskih ili drugih nezavisnih vlasti te Ugovorne strane, pravovaljanosti eksproprijacije, njenog postupka i procjene investicije u skladu sa principima utvrđenim u stavu 1. ovog člana.

Član 5.
Kompenzacija za gubitke

Investitorima bilo koje Ugovorne strane koji trpe gubitke, uključujući štete, u odnosu na svoje investicije na teritoriji druge Ugovorne strane, usljed rata ili drugog oružanog sukoba, revolucije, državnog vanrednog stanja, pobune, ustanka ili nereda, bit će od strane druge Ugovorne strane odobren tretman, u pogledu restitucije, obeštećenja, kompenzacije ili drugog rješenja, ne manje povoljan od onog koji ta druga Ugovorna strana odobrava svojim vlastitim investitorima ili investitorima bilo koje treće države, zavisno od toga koji je povoljniji za investitore druge Ugovorne strane.

Sva plaćanja koja su izvršena prema ovom članu bit će bez odlaganja, slobodno prenosiva u slobodno konvertibilnoj valuti.

Član 6.
Transferi

1. Svaka Ugovorna strana garantovat će investitorima druge Ugovorne strane slobodan transfer uplata koje se odnose na njihove investicije u i iz svoje teritorije. Takvi transferi uključivat će posebno, mada ne isključivo:
 - a) kapital i dodatne iznose potrebne za održavanje i razvoj investicije;
 - b) prihode od investicije, kako je definisano u stavu 1. Član 1. ovog Sporazuma;
 - c) sredstva za otplatu kredita koji se odnose na investiciju;
 - d) prihode od potpune ili djelimične prodaje ili likvidacije investicije;
 - e) bilo koju kompenzaciju ili drugo plaćanje koji se odnose na Članove 4. i 5. ovog Sporazuma;
 - f) plaćanja dobijena na osnovu riješenih sporova;
 - g) nepotrošene zarade i druge naknade državljana angažovanih iz inostranstva u vezi sa investicijom;
 - h) bilo koja preliminarna plaćanja koja mogu biti izvršena u ime investitora u skladu sa Članom 7. ovog Sporazuma.
2. Transferi će biti izvršeni bez odlaganja u konvertibilnoj valuti po deviznom kursu koji se primjenjuje na datum transfera.

3. Ugovorne strane obavezuju se da takvim transferima odobre tretman ne manje povoljan od tretmana odobrenog transferima koji potiču od investicija izvršenih od strane investitora bilo koje treće države.

Član 7. Subrogacija

1. Ako jedna Ugovorna strana ili agencija koju je ona odredila izvrši zakonito plaćanje bilo kojem od svojih investitora, po garanciji ili ugovoru o osiguranju od nekomercijalnih rizika, koje je dala u odnosu na investiciju, druga Ugovorna strana priznat će, unatoč svojim pravima iz Člana 10. ovog Sporazuma, valjanost subrogacije u korist prvonavedene Ugovorne strane ili njene agencije bilo kojeg prava ili potraživanja koje je imao investitor.
2. Ugovorna strana ili njena agencija na koju su prenijeta prava investitora, bit će u svim okolnostima, ovlaštena na ista prava i na isti tretman kao i oštećeni investitor, u pogledu plaćanja koja proističu iz tih prava.
3. U slučaju subrogacije, kako je definisano u stavu 1. ovog člana, investitor neće podnositi tužbu ili drugi zahtjev, osim ako nije ovlašten da tako postupi od strane Ugovorne strane ili njene agencije.

Član 8. Rješavanje sporova između investitora i Ugovorne strane

1. Bilo koji spor koji može nastati između jedne Ugovorne strane i investitora druge Ugovorne strane u vezi sa investicijom na teritoriji te druge Ugovorne strane, rješavat će se na prijateljski način putem konsultacija i pregovora.
2. Ako se spor ne može riješiti u skladu sa stavom 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma na koji je bilo koja strana u sporu zahtijevala rješavanje na prijateljski način, odnosno investitor može pokrenuti spor bilo pred:
 - a) Nadležnim sudom ili administrativnim tribunalom Ugovorne strane na čijoj teritoriji je investicija izvršena; ili
 - b) Arbitražnim institutom Međunarodne privredne komore u Parizu; ili
 - c) Ad hoc arbitražnim tribunalom ustanovljenim prema Arbitražnim pravilima Komisije Ujedinjenih nacija za međunarodno trgovinsko pravo (UNCITRAL); ili
 - d) Međunarodnim centrom za rješavanje investicionih sporova (ICSID) putem posredovanja ili arbitraže, ustanovljenom prema Konvenciji o rješavanju investicionih sporova između država i državljana drugih država, otvorenoj za potpisivanje u Washington-u D.C. 18. marta 1965. godine .

3. Arbitražna odluka bit će konačna i obavezujuća za obje strane u sporu i bit će izvršena u skladu sa zakonom odnosno Ugovorne strane.

Član 9.

Konsultacije i razmjena informacija

1. Na zahtjev jedne Ugovorne strane druga Ugovorna strana će, bez nepotrebnih odlaganja, započeti konsultacije u vezi sa tumačenjem i primjenom ovog Sporazuma.
2. Na zahtjev bilo koje Ugovorne strane, razmijenit će se informacije o utjecaju koji zakoni, propisi, odluke, administrativne prakse ili procedure ili politike druge Ugovorne strane mogu imati na investicije obuhvaćene ovim Sporazumom.

Član 10.

Rješavanje sporova između Ugovornih strana

1. Sporovi između Ugovornih strana u vezi sa tumačenjem ili primjenom ovog Sporazuma bit će, ako je to moguće, rješavani konsultacijama i pregovorima putem diplomatskih kanala.
2. Ako se spor između Ugovornih strana ne može riješiti na način iz stava 1. ovog člana u roku od šest mjeseci od datuma zahtjeva za rješavanjem, spor će na zahtjev bilo koje Ugovorne strane biti podnesen arbitražnom tribunalu od tri člana.
3. Takav arbitražni tribunal bit će konstituisan za svaki pojedini slučaj na slijedeći način. U roku od tri mjeseca od datuma prijema zahtjeva za arbitražu, svaka Ugovorna strana imenovat će jednog člana tribunala. Ta dva člana zatim će izabrati državljanina treće države koji će po odobrenju te dvije Ugovorne strane biti imenovan predsjedavajućim tribunala. Predsjedavajući će biti imenovan u roku od tri mjeseca od datuma imenovanja druga dva člana.
4. Ako u toku perioda određenih u stavu 3. ovog člana nisu izvršena potrebna imenovanja, bilo koja od Ugovornih strana može pozvati Predsjednika Međunarodnog suda pravde da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Predsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je na neki drugi način spriječen da obavi navedenu funkciju, Potpredsjednik će biti pozvan da izvrši potrebna imenovanja. Ako je Potpredsjednik državljanin bilo koje od Ugovornih strana ili je takođe spriječen da obavi navedenu funkciju, bit će pozvan sljedeći po rangu član Međunarodnog suda pravde, koji nije državljanin ni jedne od Ugovornih strana, da obavi potrebna imenovanja.
5. Tribunal će odrediti svoj vlastiti postupak.

6. Arbitražni tribunal donijet će svoju odluku većinom glasova. Takva odluka bit će konačna i obavezujuća za obje Ugovorne strane.
7. Svaka Ugovorna strana snosit će troškove svog vlastitog člana tribunala i svog predstavljanja u arbitražnim procesima; troškove Predsjednika i ostale troškove Ugovorne strane će snositi u jednakim dijelovima. Tribunal može, međutim, u svojoj odluci naložiti da veći dio troškova snosi jedna od dvije Ugovorne strane, i ta odluka bit će obavezujuća za obje Ugovorne strane.
8. Spor neće biti podnešen Međunarodnom arbitražnom tribunalu u skladu sa ovim članom, ako je isti spor već dostavljen na rješavanje drugom međunarodnom arbitražnom sudu prema odredbama Člana 8. i još je pred sudom. Ovo ne utječe na mogućnost rješavanja spora u skladu sa stavom 1. ovoga člana.

Član 11.

Primjena drugih pravila

Ako odredbe propisa bilo koje Ugovorne strane ili obaveze prema međunarodnom pravu, koje postoje ili koje će se kasnije ustanoviti između Ugovornih strana kao dodatak sadašnjem Sporazumu, sadrže pravila, bilo opća ili posebna, koja investicijama investitora druge Ugovorne strane daju pravo na povoljniji tretman od onog koji je predviđen sadašnjim Sporazumom, takva pravila će, dok traju i do mjere do koje su povoljnija, imati prednost nad sadašnjim Sporazumom.

Član 12.

Stupanje na snagu, trajanje i prestanak

1. Ovaj Sporazum stupit će na snagu trideset dana od datuma na koji su Ugovorne strane obavijestile jedna drugu, pismenim putem, da su pravne procedure zahtijevane za stupanje na snagu ovog Sporazuma, u njihovim odnosnim zemljama, ispunjene.
2. Ovaj Sporazum ostat će na snazi za period od deset godina i nastavit će da važi nakon toga ako, jednu godinu prije isteka početnog ili narednih perioda, jedna od Ugovornih strana ne obavijesti drugu, pismenim putem, o svojoj namjeri da otkáže Sporazum.
3. Ovaj Sporazum će se primjenjivati na investicije izvršene ili nastale nakon vremena njegovog stupanja na snagu.
4. U odnosu na investicije izvršene prije prestanka ovog Sporazuma, odredbe ovog Sporazuma ostat će na snazi za daljnji period od deset godina od datuma prestanka.

5. Ovaj Sporazum može biti izmijenjen pismenim dogovorom između Ugovornih strana. Bilo koja izmjena stupit će na snagu po istoj proceduri koja se zahtijeva za stupanje na snagu ovog Sporazuma.
6. Ovaj Sporazum važi bez obzira na to da li između Ugovornih strana postoje diplomatski ili konzularni odnosi.

U POTVRDU OVOGA potpisani predstavnici, propisno za to ovlašteni, potpisali su ovaj Sporazum.

SAČINJENO u Sarajevu, dana 13 marta 2002 godine, u dva originala na ukrajskom, bosanskom/hrvatskom/srpskom i engleskom jeziku, svi originalni tekstovi su jednako autentični. U slučaju bilo kakvih razlika u tumačenju bit će mjerodavan engleski tekst.

**ZA
UKRAINU**

**ZA
BOSNU I HERCEGOVINU**

